

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2013

Universitat Rovira i Virgili

Av. de la Universitat, 1

43204 Reus

Tel. 977 75 89 05

---

innovacio.empresa@urv.cat

---

www.urv.cat/catedres/innovacio_empresarial/

Sumari

I. PRESENTACIÓ

II. ÒRGANS DE GOVERN

1. Director
2. Consell Consultiu
3. Equip tècnic

III. ÀMBITS D'ACTUACIÓ

1. La recerca
2. Les activitats relacionades amb la transferència de coneixements
3. Les activitats de difusió de la recerca i la transferència
4. La docència
5. Les accions adreçades al foment de la innovació empresarial

IV. ANNEXOS

I. PRESENTACIÓ

Aquest informe recull el conjunt d'activitat que ha dut a terme la Càtedra Universitat-Empresa per al Foment de la Innovació Empresarial de la Universitat Rovira i Virgili (URV) durant l'any 2013. Les activitats programades aspiren a donar resposta a les peticions de la Diputació de Tarragona i la URV. En concret, recullen les demandes relacionades amb la transferència de coneixements des de la universitat cap a les empreses, l'avaluació de les actuacions públiques en l'àmbit de la recerca i la innovació i, també, les actuacions orientades a facilitar les activitats innovadores en les empreses localitzades al Camp de Tarragona i a les Terres de l'Ebre.

D'una banda, la Càtedra constitueix un ens orientat a estudiar i analitzar el teixit d'empreses innovadores de la demarcació de Tarragona. D'altra banda, es pretén que la Càtedra faciliti la informació sobre el finançament amb instruments de capital risc, incentius fiscals en la innovació i accés a subvencions a fons perdut i a crèdits preferencials, entre d'altres.

Aquesta memòria aplega el conjunt de les activitats realitzades durant l'exercici 2013 per la Càtedra Universitat-Empresa per al Foment de la Innovació Empresarial de la URV, i és un exemple del seu compromís inicial per dur a terme una rendició de comptes periòdica com a exercici de transparència dels recursos públics.

Aquest informe, doncs, té la voluntat de retre comptes de les activitats dutes a terme per aquesta iniciativa conjunta fruit de l'acord entre la Diputació de Tarragona i la URV, l'objectiu principal de la qual no és altre que eliminar els entrebancs que troben moltes empreses del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre per innovar.

II. ÒRGANS DE GOVERN

1. Director

El Dr. Agustí Segarra és el director de la Càtedra Universitat-Empresa per al Foment de la Innovació Empresarial des del desembre de 2008.

2. Consell Consultiu

El 24 d'abril de 2013 es va constituir el Consell Consultiu de la Càtedra Universitat-Empresa per al Foment de la Innovació Empresarial, amb la missió d'aportar suggeriments a les actuacions previstes.

El Consell Consultiu està format per les persones següents:

- M. Glòria Barberà, degana de la Facultat d'Economia i Empresa
- Misericòrdia Carles, vicerectora de Transferència i Innovació
- Agustí Segarra, director de la Càtedra per al Foment de la Innovació Empresarial
- Jordi Serret, director executiu d'AC1Ó
- Bernd Theilen, director del Departament d'Economia

3. Equip tècnic

La Càtedra per al Foment de la Innovació Empresarial disposa d'una tècnica de suport.

A més, durant l'any 2013 la Càtedra ha comptat amb la presència de diversos alumnes en pràctiques de la Facultat d'Economia i Empresa:

- durant els mesos de març a juny, alumnes del màster en Economia
- durant els mesos d'octubre a desembre, alumnes de quart del grau d'Administració i Direcció d'Empreses.

III. ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Seguint les directrius del programa per a l'any 2013, les principals activitats de la Càtedra es reparteixen en els àmbits d'actuació següents:

1. La recerca en el camp dels factors determinants i els efectes de la innovació sobre la productivitat i el creixement empresarial.
2. Les activitats relacionades amb la transferència de coneixements adreçades a facilitar informació a les empreses de la demarcació de Tarragona sobre programes d'ajuts, productes financers, subvencions a fons perdut i incentius fiscals a la innovació.
3. Les activitats de difusió de la recerca i la transferència.
4. La docència sobre tècniques i gestió de la recerca i la innovació a les petites i mitjanes empreses del territori.
5. Les accions adreçades al foment de la innovació empresarial.

1. La recerca

Activitats previstes:

- 1.1. Convocatòria de foment de treballs aplicats sobre recerca, innovació, canvi tècnic i transferència tecnològica realitzats des de qualsevol àmbit del coneixement (enginyeria, medicina, ciències socials, economia i empresa, dret, etc.).
- 1.2. Publicació d'articles en revistes científiques de prestigi internacional sobre innovació empresarial.

Activitats dutes a terme:

- 1.1. **II Convocatòria d'ajuts a la difusió de documents de treballs** aplicats sobre recerca, innovació, canvi tècnic i transferència tecnològica duts a terme des de qualsevol àmbit del coneixement (enginyeria, medicina, ciències socials,

economia i empresa, dret, etc.). L'objectiu era fomentar la realització de documents de treball sobre aspectes relacionats amb la situació de la innovació aplicada en l'àmbit de les Terres de l'Ebre i el Camp de Tarragona, i més en general a Catalunya o l'Estat espanyol, tant des d'un punt de vista empresarial com sectorial. S'han rebut un total de cinc documents de treball a la convocatòria.

Els ajuts atorgats han estat els següents:

- Bové, M. À. Innovació en indústries tradicionals: la (r)evolució vitivinícola del Priorat com a cas d'èxit.
- García-Quevedo, J.; Segarra, A. i Teruel, M. Financial constraints and the failure of innovation projects.

Els ajuts denegats perquè no s'ajustaven-se a les bases de la convocatòria han estat els següents:

- Arenas, M. Hypofractionated High Dose Rate Brachytherapy in non-melanoma skin cancer treatment.
- Arenas, M. Do breast cups improve breast cancer dosimetry? A comparative study for patients with large or pendulous breasts.
- Miguélez, E. Inventor diasporas and the internationalization of technology.

1.2. Publicació dels següents **articles en revistes científiques** d'impacte sobre innovació empresarial:

- Coad, A.; Segarra Blasco, Agustí; Teruel Carrizosa, Mercedes (2013): "Like milk or wine: does firm performance improve with age?", *Structural Change and Economic Dynamics*, 24, 173-189.
- Coad, A.; Teruel, M. (2013): "Inter-firm competition and firm growth: Is there any evidence of direct competition between firms?", *Industrial and Corporate Change*, 22(2), 397-425.
- Segarra, A. (2013): "El paper de la URV sobre el territori: una proposta per retre comptes", *Revista Econòmica de Catalunya*, 67, 16-27.
- Segarra, A., Teruel, M. i Bové, M. À. (2013): "R&D subsidies and cluster policy in Catalonia", *Workshop Intangible investments, innovation and productivity*, València.

- Segarra, A.; Teruel, M.; Bové, M.À. (2013): "R&D subsidies and clúster policy in Catalonia", *Smart Regions for a Smarter Growth Strategy, XXXIX Reuniones de Estudios Regionales, Oviedo*.
- Fernández, V. (2013): "The impact of cooperation on R&D, Innovation and Productivity: An Analysis for the Spanish Manufacturing and Services Firms", *Simposio de la Asociación Española de Economía, Santander*.
- Segarra, A.; García-Quevedo, J.; Teruel, M. (2013): "Financial constraints and the failure of innovation projects", *35th DRUID Celebration Conference 2013 on "Innovation strategy and entrepreneurship", Barcelona*.

2. Les activitats relacionades amb la transferència de coneixements

Activitats previstes:

2.1. Dur a terme un estudi sobre l'avaluació de les polítiques públiques d'R+D+I a Catalunya. La recerca aplicada es farà a partir d'una base exhaustiva d'ACC1Ó, que inclou les memòries dels projectes d'innovació presentats per les empreses catalanes a les convocatòries per fomentar la innovació a Catalunya. L'estudi es nodreix de dues fonts documentals: d'una banda, les dades subministrades per ACC1Ó (l'agència de suport a la competitivitat que fomenta la innovació, la internacionalització i l'atracció d'inversions de l'empresa catalana, resultat de la fusió, l'any 2007, del COPCA i el CIDEM), i d'altra banda, els estats comptables que les empreses catalanes dipositen cada any al Registre Mercantil. La base de dades d'ACC1Ó conté un total de 2.263 projectes d'innovació de la línia de suport IEINN de les convocatòries realitzades durant el període 2007-2010. Del total de propostes s'aprovaren 1.093 projectes, per un import total de 45,2 milions d'euros. Això és una síntesi de les qüestions que es podrien abordar:

- Quin és el perfil de les empreses que sol·liciten subvencions al govern català?
- Quines són les empreses que tenen més probabilitat d'aconseguir les subvencions?

- Quines són les diferències d'èxit a escala territorial i sectorial?
- Quines empreses tenen més èxit per finalitzar i presentar el projecte definitiu?
- Quin és l'impacte de les subvencions públiques sobre el creixement de les empreses?

Activitats dutes a terme:

- 2.1. Informe “**L'avaluació de les polítiques públiques de foment de la innovació a Catalunya**”. Aquest informe avalua els resultats dels ajuts públics adreçats al foment de l'R+D+I entre les empreses catalanes. L'anàlisi empírica es va centrar en una àmplia mostra d'empreses innovadores que van presentar memòries de projectes innovadors en quatre convocatòries d'ACC10 entre 2007 i 2010. En primer lloc, l'informe ofereix una relació dels arguments que justifiquen la participació dels governs en el foment de les activitats privades de recerca, desenvolupament tecnològic i innovació pròpiament dita; després presenta una descripció de les principals característiques dels ajuts i les empreses implicades; a continuació du a terme una anàlisi sobre els determinants sectorials i territorials que afecten la propensió de presentar-se a les convocatòries d'ACC10, i per últim, avalua la línia d'ajuts i la rendició dels recursos públics esmerçats en les subvencions a fons perduts que perceberen les empreses que van obtenir una resposta favorable. Estudi en procés de realització.
- 2.2 Informe “**El món de les patents a Tarragona**”. L'objectiu d'aquest treball ha estat confeccionar un catàleg exhaustiu de les empreses titulars de patents que tenen la seu social a les comarques del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre. Les patents són un indicador de la innovació i les activitats d'R+D dutes a terme per les empreses; per tant, conèixer les empreses locals que registren patents aporta una informació de gran interès, tant per als analistes com per als investigadors que pretenen valorar les activitats de recerca. Aquest informe, que s'ha fet conjuntament amb el personal de l'Oficina Tarragona Regió del Coneixement, ha estat un projecte conjunt de la URV i la Diputació de Tarragona, sota la supervisió del Dr. Agustí Segarra Blasco, catedràtic d'Economia i director de la Càtedra

per al Foment de la Innovació Empresarial. El treball s'ha editat en català i actualment està pendent d'impressió.

3. Les activitats de difusió de la recerca i la transferència

Activitats previstes:

- 3.1. Edició de l'informe "Qui és qui en la innovació a Tarragona". Participació en l'edició i impressió de 300 exemplars de l'informe i en 100 punts de llibre.
- 3.2. Presentació de l'informe "Qui és qui en el món de la innovació a Tarragona". Es tracta de conèixer de més de prop les empreses del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre que innoven i les barreres que tenen per tirar endavant les activitats relacionades amb l'R+D+I.
- 3.3. Conferència "El perfil i la conducta de les empreses innovadores". El conferenciant, el Dr. Ignacio Fernández de Lucio, director de l'Institut de Gestió de la Innovació i del Coneixement (INGENIO), fa una aproximació del perfil de les empreses manufactureres i destaca l'estratègia d'innovació com a factor clau.
- 3.4. Jornada "Recerca i innovació: les dues cares de la moneda". Acte inaugural del curs sobre gestió de la innovació, on es pretén debatre sobre la recerca i la innovació i les barreres que dificulten a les nostres empreses aprofitar part del coneixement generat a les universitat catalanes.
- 3.5. Jornada "Innovació, vigilància tecnològica i patents", amb l'objectiu de conèixer com les empreses poden dur a terme

estratègies de vigilància tecnològica, és a dir, fer un seguiment de les línies de recerca, del treball dels competidors i de les empreses líders d'un producte determinat com a font d'informació útil per a la bona marxa i el creixement d'una empresa.

- 3.6. Jornada “Les activitats d'R+D a la indústria química: importa la mida de l'empresa?”. La indústria química ha destacat pel seu gran lideratge en matèria de recerca i innovació; per això aquesta activitat pretén reflexionar sobre el potencial de les empreses locals de la química bàsica i fina per innovar i invertir en R+D.

Activitats dutes a terme:

- 3.1. **Edició i impressió** de 300 exemplars de l'informe “Qui és qui en la innovació a Tarragona” i de 100 punts de llibre.

- 3.2. **Presentació de l'informe “Qui és qui en el món de la innovació a Tarragona”.**

Amb la participació del Dr. Ignacio Fernández de Lucio, director de l'Institut de Gestió de la Innovació i el Coneixement (INGENIO, CSIC-UPV).

Lloc: sala de graus de la Facultat d'Economia i Empresa de la URV

Data: 19 de febrer de 2013

- 3.3. Jornada “**Recerca i innovació: les dues cares de la moneda**”. Acte inaugural del curs sobre gestió de la innovació, on es pretén debatre sobre la recerca i la innovació i les dificultats que experimenten les nostres empreses a l'hora d'implantar els nous coneixements generats per les universitats catalanes. Per tal de clarificar els temes de transferència del coneixement, aquest acte va comptar amb la participació de la Dra. Rosa Solà, vicerectora d'Investigació i Relacions amb

Institucions Sanitàries, i la Dra. Misericòrdia Carles, vicerectora de Transferència i Innovació.

Lloc: sala de graus de la Facultat d'Economia i Empresa.

Data: 9 d'abril de 2013

- 3.4. Jornada "**Innovació, vigilància tecnològica i patents**", a càrrec de Pere Escorsa, catedràtic d'Economia de la Universitat Politècnica de Catalunya i president de l'empresa consultora IALE Tecnologia. Les estratègies de vigilància tecnològica són mètodes que tenen les empreses per saber quines línies de recerca prenen els seus competidors i/o empreses líders, per poder detectar oportunitats de creixement per a la seva empresa. Un dels objectius de la jornada era conèixer com les empreses realitzen aquestes estratègies de vigilància tecnològica.

Lloc: sala de graus de la Facultat d'Economia i Empresa.

Data: 28 de maig de 2013

- 3.5. Jornada "**La innovació a debat: com podem innovar si no aprenem del passat?**", a càrrec del Dr. Eudald Carbonell, director de l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES). L'objectiu de l'activitat va ser conèixer la dependència que es té del coneixement atresorat del passat per a les activitats d'innovació, per tal d'obtenir avantatges competitius i millors capacitats d'adaptació als canvis, i aprendre del passat per adaptar-nos als canvis i construir el futur.

█

Lloc: IPHES, campus Sescelades de la URV

Data: 24 d'octubre de 2013

3.6. Elaboració i presentació dels informes de conjuntura “L’economia del Camp de Tarragona i de les Terres de l’Ebre”.

Presentació del primer informe

Lloc: Cambra de Comerç de Reus

Data: 22 de maig de 2013

Presentació del segon informe

Lloc: Cambra de Comerç de Tortosa

Data: 24 de setembre de 2013

Presentació del tercer informe

Lloc: Cambra de Comerç de Tarragona

Data: 26 de novembre de 2013

4. La docència

Activitats previstes:

- 4.1. Curs sobre gestió de la innovació. Es tracta d'un curs de 20 hores lectives que ofereix els fonaments imprescindibles per a la gestió i l'elaboració de projectes d'R+D+I adreçat a tècnics i professionals de les empreses tarragonines que hi estan implicats.
- 4.2. Docència reglada: impartir matèries i assignatures sobre innovació i transferència tecnològica en diferents graus i màsters.

Activitats dutes a terme:

- 4.1. **Curs sobre gestió de la innovació.** Es tracta d'un curs de 20 hores lectives que ofereix els fonaments imprescindibles per a la gestió i l'elaboració de projectes d'R+D i innovació adreçat a tècnics i professionals implicats en projectes d'R+D+I de les empreses tarragonines.

Lloc: Facultat d'Economia i Empresa

Dates: cinc dimarts d'abril i maig de 2013

- 4.2. Impartir **matèries i assignatures sobre innovació i la transferència tecnològica** en diferents graus i màsters.
  - Assignatura Innovació i Canvi Tecnològic de 4 CA. Màster en Organització Industrial (itinerari de recerca), curs 2012-2013
  - Assignatura Innovació i Canvi Tecnològic. Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses, curs 2012-2013

- 4.3. Participació en el programa CEICS de Foment de l'Emprenedoria i de la Innovació. A través de la xarxa d'antenes del coneixement de la URV al territori s'han dut a terme els següents **cursos adreçats al foment de l'emprenedoria i de la innovació empresarial:**

<i>Relació de tallers d'innovació i empenedoria</i>	
Data	Lloc
15, 22 i 29 de gener	Castell de Santa Coloma de Queralt
19 i 26 de febrer i 5 de març	Ajuntament de Salou
11, 18 i 25 d'abril	Museu de les Terres de l'Ebre d'Amposta
9, 16 i 23 de maig	Centre de Lectura de Reus
22, 24 i 30 d'octubre	L'Eina Espai Empresarial del Vendrell
1, 8 i 23 d'octubre	Centre Cívic. Ajuntament de Móra d'Ebre
10 i 26 de novembre i 10 de desembre	Facultat de Turisme i Geografia de Vila-seca
27 de novembre i 4 i 11 de desembre	Centre Cultural de Cambrils

5. Les accions adreçades al foment de la innovació empresarial

Activitats previstes:

5.1. Àmbit emergent del territori. Dur a terme una trobada amb tots els intermediaris d'R+D (enginyeries, redactors de projectes, entitats certificadores, etc.)

5.2. Organització de dos tallers sobre les novetats en:

-La desgravació fiscal a les pimes

-Els projectes europeus d'R+D+I

Les desgravacions fiscals i la certificació dels projectes d'innovació constitueixen les principals eines de les empreses per reduir-ne el cost. Aquests instruments són de gran ajuda per a les empreses que inverteixen en R+D+I i, també, per a les empreses que tenen previst de fer-ho.

Activitats dutes a terme:

5.1. Trobada amb les assessories, les consultories i els tècnics en general amb interès a assessorar empreses locals en matèria d'R+D+I. L'objectiu d'aquest acte va consistir a facilitar i promoure el treball en xarxa entre els diversos agents innovadors, com poden ser els enginyers industrials de la demarcació de Tarragona, per disposar d'un punt de trobada i debat sobre temes d'R+D+I d'interès per al territori.

Lloc: Col·legi d'Enginyers Industrials de la Demarcació de Tarragona

Data: 10 d'octubre de 2013

5.2. Taller sobre "**La desgravació fiscal de les activitats d'innovació**", a càrrec de Maria Mirabet, enginyera industrial i consultora en incentius fiscals d'R+D+I i mediambientals.

Lloc: Col·legi d'Enginyers Industrials de la Demarcació de Tarragona

Data: 10 d'octubre de 2013

5.3. Participació d'Agustí Segarra a la **jornada del Cercle d'Infraestructures a Reus** "L'eix mediterrani com a peça clau de desenvolupament econòmic. Incidència al Camp de Tarragona". Aquest acte va ser organitzat per la Cambra de Comerç de Reus.

Lloc: sala d'actes de la Cambra de Comerç de Reus

Data: 5 de juny de 2013

IV. ANNEXOS